

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства економіки України
(найменування органу виконавчої влади)

до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання
питань роботи працівників у нічний час»
(назва проекту)

Мороз Володимир Вікторович, Бурміч Анатолій Петрович,
Яковенко Євген Геннадійович та інші
(ініціатор (ініціатори) законопроекту)

реєстраційний номер 8309 від 27 грудня 2022 р.
до першого читання

1. Мінекономіки не підтримує законопроект.

2. Законопроектом передбачається законодавчо закріпити гарантії праці нічних працівників щодо проходження медичних оглядів, переведення на денну роботу, збільшення тривалості щорічної основної відпустки та інше.

Мінекономіки в цілому підтримує законодавчі ініціативи, спрямовані на впровадження основоположних стандартів та вимог у сфері нічної праці, передбачених міжнародним правом та правом Європейського Союзу.

Так, відповідно до пункту 7 статті 2 Європейської соціальної хартії (переглянутої) (далі – Хартія) сторони зобов'язуються забезпечити працівників, зайнятих на роботах у нічний час, заходами, які враховують особливий характер такої роботи, з метою ефективної реалізації права на справедливі умови праці.

Впровадження таких положень та заходів не лише сприятиме зменшенню негативного впливу нічної праці на здоров'я нічних працівників, але й створить передумови для ратифікації Конвенції Міжнародної організації праці про нічну працю № 171.

Водночас, ряд положень законопроекту потребують доопрацювання з огляду на наступне.

Згідно з додатком XL до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна взяла на себе зобов'язання щодо приведення національного законодавства у відповідність до положень Директиви № 2003/88/ЄС Європейського парламенту та Ради від 04.11.2003 про деякі аспекти організації робочого часу (далі – Директива).

Пунктом 1 статті 7 Директиви визначено, що держави-члени вживають необхідні заходи, щоб забезпечити право кожного працівника на щорічну оплатну відпустку тривалістю не менше чотирьох тижнів відповідно до умов її

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Підписувач **Кудін Денис Ігорович**

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A04000000575000008FDE0000

Дійсний з 25.11.2021 16:52:59 по 25.11.2023 16:52:59

Мінекономіки

4706-03/563-01 від 04.01.2023 15:07

отримання і надання, встановлених в національному законодавстві та/або практикою.

Так само статтею 2 Хартії визначено, що тривалість щорічної оплачуваної відпустки має становити не менше як чотири тижні.

Тобто, для приведення у відповідність до вищенаведених норм необхідно збільшити тривалість щорічної основної відпустки до 28 календарних днів усіх без виключення працівників, а не лише тих, що працюють в нічний час.

Крім того, формулювання «працівникам, залученим до нічних робіт» з метою уникнення неоднозначного застосування слід узгодити з іншими положеннями законопроекту, якими замість терміну «нічні роботи» наводиться визначення термінів «нічний час» та «нічний працівник».

Положеннями законопроекту пропонується збільшити на одну годину тривалість нічного часу, в порівнянні з тим, що передбачений на сьогодні (з 22 години вечора до 6-ї години ранку), збільшити на 10 відсотків розмір оплати за кожну годину роботи в нічний час, а також критерієм надання статусу «нічного» працівника вважати роботу лише протягом трьох годин у нічний час.

Водночас, такі пропозиції не вбачаються достатньо обґрунтованими з огляду на те, що їх реалізація потребуватиме додаткових витрат, в тому числі, з Державного бюджету, особливо в умовах війни та подальшого післявоєнного періоду відновлення економіки. Вважаємо, що за таких умов є більш доцільним вжиття заходів, спрямованих на оптимізацію соціально-трудова гарантій працівників, з безумовним дотриманням вимог права Європейського Союзу та інших міжнародно-правових зобов'язань.

Статтею 20 Хартії передбачено право на рівні можливості та рівне ставлення при вирішенні питань щодо працевлаштування та професії без дискримінації за ознакою статі і зобов'язано вживати відповідних заходів для забезпечення його застосування у галузі умов працевлаштування і праці.

Водночас, положення законопроекту відносно гарантій для жінок (забезпечення альтернативною денною роботою) є гендерно незбалансованими та в цілому не узгоджуються зі статтями 54, 175 Кодексу законів про працю України, якими передбачено заборону праці жінок в нічний час. При цьому суперечливим виглядає формулювання «альтернативна денна робота», визначення якого не міститься на сьогодні в законодавстві та не пропонується навести у законопроекті.

**Виконувач обов'язків
Міністра економіки України**

Денис КУДІН

_____ 2023 р.